

Dosarul nr. 1reab-16/23
1-23123786-01-1reab-25082023

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

În componența completului de judecată:

Președinte – Talpă Boris

Judecători – Eremciuc Ghenadie, Țurcan Anatolie,
Daguța Sergiu, Mânăscurtă Igor

Judecând în ședință de judecată, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către adjunctul Procurorului General interimar, *Nesterov Aliona*, împotriva sentinței Tribunalului al Districtului Militar al Caucazului de Nord din 13 martie 1945, în cauza penală, în privința lui

Ciaglei Andrei xxxxx

Termenul de examinare:

Instanța de recurs: 25.08.2023 – 26.03.2024.

Asupra motivelor invocate în recursul în anulare, în baza materialelor din dosar, Completul de judecată

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Districtului Militar al Caucazului de Nord din 13 martie 1945, Ciaglei Andrei a fost condamnat în baza art. 58-1 lit. b) Cod Penal al RSFSR (red.a.1926), cu aplicarea Decretului Sovietului Suprem al URSS din 19 aprilie 1943, la pedeapsa de 15 ani de munci grele, cu interdicții în drepturi pe un termen de 5 ani și cu confiscarea averii personale.

2. Inculpatul, **Ciaglei Andrei**, a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind înrolat în calitate de ostaș în Armata Roșie, în septembrie 1941, benevol s-a predat armatei române, ulterior eliberat să plece acasă. Trăind pe teritoriul ocupat, a dat acordul șefului jandarmeriei române - Oborocianu, de a activa

în calitate de agent pentru descoperirea activiștilor sovietici.

Astfel, i s-a invocat că a predat 14 activiști sovietici, unii din aceștia au fost reținuți și eliberați, fiind în supravegherea poliției. Contribuia activă a forțelor de ocupație prin participarea la raiduri în scop de a captura partizani și parașutiști sovietici. Dezvăluia printre cetățeni persoane ostile regimului de ocupație.

Astfel, i-a denunțat pe Velicico Nichita, Corciuvei Piotr, Nița Șova și Golovaciuc Filip, *adică prin acțiunile sale a comis trădare de patrie, infracțiune prevăzută de art. 58-1 lit. b) Cod penal al RSFSR (red. a. 1926).*

3. La 25 august 2023, în cadrul Curții Supreme de Justiție, a fost înregistrat, recursul în anulare, declarat de către adjunctul Procurorului General interimar, *Nesterov Aliona*, prin care solicită, admiterea recursului în anulare, casarea sentinței Tribunalului Militar al Districtului Militar al Caucazului de Nord din 13 martie 1945, în privința condamnatului **Ciaglei Andrei**, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

3.1. În motivarea recursului în anulare menționează că, în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată, nu au fost prezentate probe care dovedesc existența în faptele comise de Ciaglei Andrei a infracțiunii de trădare de patrie, deoarece ele nu confirmă faptul că, prin acțiunile sale, a intenționat să prejudicieze potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, așa cum prevede dispoziția art. 58-1 lit. b) din Codul penal al RSFSR (red.a.1926).

Mai mult, în privința lui **Ciaglei Andrei** a fost încălcat și prevederile art. 7 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale prin care stipulează că: *"nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional"*.

Făcând trimitere la prevederile art. art. art. 6 pct. 44), 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 3 lit. a) din Legea nr. 1225 din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, consideră că, sentința Tribunalului Militar al Districtului Militar al Caucazului de Nord din 13 martie 1945, necesită a fi casată, iar în baza art. 391 alin.(1) pct. 6) din Codul de procedură penală, procesul penal în privința lui **Ciaglei Andrei** urmează a fi încetat, în legătură cu prezența circumstanțelor ce exclud tragerea la răspundere penală, cu reabilitarea condamnatului.

4. Judecând recursul nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Completul de judecată concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art. 5³ din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, (*nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992*), recursurile în anulare sau deciziile Procuraturii Generale privind refuzul reabilitării prevăzute la articolul 5² alineatul 4

din prezenta lege se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Totodată, în conformitate cu art. XI alin. (3¹) din Legea privind modificarea unor acte normative (nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023, modificarea Codului de procedură penală), completat prin Legea privind modificarea unor acte normative (nr. 286 din 05.10.2023, în vigoare 28.11.2023, modificarea Codului de procedură penală), recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 martie 2024, s-a trimis recursul în anulare declarat de către adjunctul Procurorului General interimar, *Nesterov Aliona*, sentinței Tribunalului al Districtului Militar al Caucazului de Nord din 13 martie 1945, în cauza penală privind-l pe **Ciaglei Andrei xxxxx** pentru judecare în complet din **5 judecători**, pentru data de **26 martie 2024**, în lipsa părților.

Completul de judecată menționează că, hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală (*la caz în redacția legii în vigoare la data declarării recursului în anulare, până la 01.09.2023*), în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice (nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992).

Potrivit prevederilor art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sânt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul lor de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunilor politice pe teritoriul altui stat, supuse represiunilor în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare - VCK, GPU - OGPU, NKVD, MGB, KGB, procuraturile și colegiile lor, “dvoiki”, “troiki”, “consfătuiri speciale, alte organe cu funcții analoage, inclusiv pentru - “*trădare de patrie*”.

Astfel, completul de judecată constatând că, prin sentința Tribunalului Militar al Districtului Militar al Caucazului de Nord din 13 martie 1945, **Ciaglei Andrei** a fost condamnat în baza art. 58-1 lit. b) Cod Penal al RSFSR (red.a.1926), cu aplicarea Decretului Sovietului Suprem al URSS din 19 aprilie 1943, la pedeapsa de 15 ani de munci grele, cu interdicții în drepturi pe un termen de 5 ani și cu confiscarea averii personale, în privința acestuia este aplicabil prevederile art. 3 lit.

a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), și în acest sens prin efectul legii este declarat nevinovat, urmând a fi reabilitat.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală (*redacția legii în vigoare la data declarării recursului în anulare*), completul de judecată găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui **Ciaglei Andrei** în baza art. 58-1 lit. b) Cod Penal al RSFSR (red.a.1926), cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, va dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

5. În conformitate cu prevederile art. art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, completul de judecată,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de către adjunctul Procurorului General interimar, *Nesterov Aliona*.

Casează total sentința Tribunalului Militar al Districtului Militar al Caucazului de Nord din 13 martie 1945, cu încetarea procesului penal în privința lui **Ciaglei Andrei xxxxx**, condamnat în baza art. 58-1 lit. b) Cod Penal al RSFSR, pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală și cu reabilitarea acestuia, în conformitate cu art. 3 lit. a) a Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992.

Ciaglei Andrei xxxxx este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi. Decizia este irevocabilă.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Țurcan Anatolie

Daguța Sergiu

Mânăscurtă Igor